

Devedeset godina ponosa grada Dubrovnika

Piše: MLADEN CUKROV

**Višestruki državni prvak i osvajač
Kupa i trostruki europski prvak VK
„Jug“, osnovan je prije 90 godina
zahvaljujući ponajviše Rudiju Rešu
koji je iz Sušaka stigao u Dubrovnik...**

*** NASLOVI PRVAKA**

*Jugoslavija: 1925., 1926., 1927., 1928., 1929., 1930.,
1931., 1932., 1933., 1934., 1935., 1936., 1937., 1940.,
1949., 1950., 1951., 1952., 1980., 1981., 1982., 1983.,
1985.*

*Hrvatska: 2000., 2001., 2004., 2005., 2006., 2007.,
2009., 2010., 2011., 2012., 2013.*

Kup prvaka: 1980., 2001., 2006

*Vaterpolisti Juga - prvaci Kraljevine
Jugoslavije 1925. g. Slijeva: Ivica
Dabrović, Marko Dabrović, Mirko
Brajda, Dinko Fabris, Rudi Reš,
Ante Zaharija i Zdenko Šapro.*

*Legendarno igralište u gradskom
portu gdje se igrao vaterpolo u
Dubrovniku od 1924. do 1961.*

Sve je počelo još 1923. godine kada je pri nogometnom klubu Jug osnovana i plivačka sekcija. Zasluge pripadaju najviše Rudiju Rešu, iskusnom plivaču, vaterpolistu i treneru Victorije iz Sušaka. Kao bankovni činovnik dobio je premještaj iz Sušaka u Dubrovnik gdje je 1923. u prvo vrijeme igrao samo nogomet u ŠK Jug. No, kao vrsni plivač i vaterpolist, Rudi Reš je odlazio često na kupalište Danče gdje je upoznao mladiće i djevojke sklone plivačkom športu. Osim plivačkih „republika“ u Splitu, i Dubrovnik je imao svoju „Republiku Danče“, gdje se mladost zabavljala i međusobno natjecala u plivanju, vaterpolu, skokovima, ronjenju i drugim igrama.

Osnivač i predsjednik ove „republike“ bio je legendarni Frano Dabrović – Kamakura, dok je barjaktar bio Pero Kolić. Upoznavši se s njima, Reš je pokrenuo inicijativu da se osnuje plivačka sekcija pri klubu Jug. Potporu su mu dali spomenuti Kolić, braća Marko i Ivica Dabrović i Tonči Nardeli. Tako je ova plivačka sekcija Juga verificirana pri Plivačkom Savezu Jugoslavije u Zagrebu 1924. Prva sjednica Skupštine plivačke sekcije Juga održana je još 25. veljače 1923. a za pred-

sjednika je izabran Milo Katić. Na mjesto tajnika izabran je marljivi Pero Kolić. Plivačka sekcija se već 1925. godine odvaja i postaje samostalna, a uz plivanje njeguje vaterpolo i skokove u vodu.

Naslov europskog prvaka 1980.

Vodeni športovi postaju sve popularniji te se osniva, tijekom 1924. ŠPK Penatur i plivačka sekcija GOŠK-a. Time su se stvorili uvjeti da se ovi klubovi međusobno natječu u prvenstvu Dubrovnika. Vaterpolisti Juga nastupili su prvi put na prvenstvu Jugoslavije u Splitu 1925. i na opće iznenađenje odmah su osvojili naslov državnog prvaka! U finalu su pobijedili favorizirani splitski Jadran sa 2-0.

Sama utakmica protekla je u napetoj atmosferi, te je na kraju i prekinuta jer je igrač Jadrana Paško Bettini bacio u more zagrebačkog suca Nikolu Maleševića. Taj prvi naslov osvojili su Dinko Fabris, Ante Zaharija, Marko Dabrović, Rudi Reš, Ivica Dabrović, Zdenko Šapro i Mirko Brajda. Do finala momčad Juga je pobijedila

RUDI REŠ (1896. - 1971.)

Svojim dugogodišnjim aktivnošću, kao športas, trener i sudac plivanja, vaterpola i skokova u vodu, zatim kao utemeljitelj i organizator, ostavio je dubok trag u dubrovačkom športu. Plivanjem se počeo baviti sa 17 godina u rodnom Sušaku. Već prije I. svjetskog rata sudjeluje na plivačkim natjecanjima ostvarivši zapažene rezultate za svoj klub Victorija iz Sušaka. Sudjelovao je i na prvom Prvenstvu Jugoslavije 1921. na Bledu osvojivši drugo mjesto na 1500 m. Boje svog kluba branio je do 1923., kada je, kao službenik Prve hrvatske štedionice, premješten u Dubrovnik.

Svoja umijeća u plivanju i igranju vaterpola prenio je na mladiće i djevojke koji su se družili na kupalištu Danče. Jedan je od osnivača plivačkog kluba Jug koji njeguje i vaterpolo i skokove u vodu. Svoju karijeru u plivanju i vaterpolu završio je 1928. Nastavio je raditi u klubu kao trener. Radi posla je 1930. premješten u Mostar, te i tamo pokreće osnivanje plivačkog kluba. Nedugo nakon toga vraća se u Sušak i u svojoj 34. godini nastupa za Victoriju.

Godine 1936. poslom odlazi u Novi Sad gdje osniva plivački klub Galeb i ostaje do početka Drugog svjetskog rata. Nakon rata Reš je neko vrijeme radio u Zagrebu gdje je pomagao u radu plivačkog kluba Mladost. Nostalgija ga 1946. vuče natrag u Dubrovnik gdje ostaje do smrti 1971. godine. Uz Pero Kolića zaslužan je da se s otvorenog plivališta na Dančama 1961. prešlo na novo igralište u Gružu. Svoje zadnje godine posvetio je radu s onima najmlađima, radujući se njihovim uspjesima.

Karlovac 8-1 i Sombor 3-2. Nakon ovog uspjeha VK Jug će sljedećih 13 godina biti nedodirljiv i osvajati državna prvenstva. U razdoblju od 1924. do 1941. Jug je imao veliki broj odličnih vaterpolista koji su sačinjavali gotovo kompletnu reprezentaciju Kraljevine Jugoslavije. Perjanice ove darovite generacije svakako su bili vratar Dinko Fabris (1909.-1988.) koji je za reprezentaciju imao 13 nastupa (od 1927. do 1935.) i legendarni Luka Ciganović (1915.-1994.) poznat po tome što je nastupio na Olimpijskim igrama 1936. u Berlinu i 1948. u Londonu.

Za vrijeme Drugog svjetskog rata nije bilo organiziranog igranja vaterpola u Dubrovniku. Završetkom rata dolazi do obnove aktivnosti kluba. Velike zasluge pripadaju nastavniku tjelesnog odgoja Vlaha Kojakoviću koji je uložio veliki trud u rad kluba kao trener plivača i vaterpolista, a radio je i kao tehnički referent. Klub prerasta u fiskulturno društvo s brojnim sekcijama. Prvi nastup vaterpolisti su imali na Fiskulturnom sletu NR Hrvatske od 16. do 19. kolovoza 1945. u Zagrebu i to kao reprezentacija Dubrovnika. Osvojeno je drugo mjesto iza Splitsana koji su uspjeli okupiti dosta predratnihiskusnih igrača. Za Dubrovčane su od predratnih igrača nastupili samo vratar Dinko Fabris i Željko Standinger.

Od 1945. do 1948. godine prvenstvo Jugoslavije osvajali su vaterpolisti splitskog Jadrana. U korak ih je pratio Jug kao drugi. Do prve titule Jug dolazi 1949., a momčad je igrala u sastavu: Dinko Fabris, Ivo Štakula, Branko Stanković, Vlado Ivković, Lovro Štakula, Matko Goszl, Željko Standinger i Luka Ciganović. Ovaj naslov potvrdili su i sljedeće godine. Pojavljuje se novi igrač Hrvoje Kačić koji će ostaviti dubokog traga u rezultatima kluba i reprezentacije.

Nakon 1951. dolazi do smjene generacije, neki prestaju s igranjem, a neki odlaze u druge klubove. Samim time dolazi do krize dubrovačkog vaterpola. Vrhunac krize dolazi 1964. kada Jug ispada iz prve lige. Srećom, već 1967. se vraća na prvoligašku scenu te tako počinje ponovni uspon kvalitete i rezultata vaterpolista iz Dubrovnika. Ovaj „oporavak“ trajat će više od 10 godina, sve tamo do 1980. Te godine Jug je stvorio novu generaciju vaterpolista koja je dokazala svoju visoku kvalitetu. Kao pojačanje iz korčulanskog KPK stigao je Boško Lozica, tada najbolji vaterpolist Jugoslavije. Time su se stvorili svi uvjeti da Jug postane prvak države. Dubrovčani su to i ostvarili, uvjerljivo s 18 pobjeda, tri neodlučna ishoda i jednim porazom u 22 susreta. Momčad koja je te godine postala državni prvak igrala je u sastavu Luka Vezilić, Đuro Savinović, Dubravko Staničić, Božo Vuletić, Veselin Đuho, Boško Lozica, Niko Matušić, Luka Vuletić, Goran Sukno, Ivica Dabrović, Antonio Milat i Gojko Vučkaišinović. Treneri su bili Trifko Bandur i Blago Barbieri.

Vrhunac je bio ulazak u završnicu i osvajanje naslova europskih prvaka pobjedom protiv mađarskog Vasasa 8-2. Da bi održala kvalitetu i seriju dobrih rezultata, uprava Juga za trenera dovodi Splitsanina Ivu Trumbića koji se istakao kao trener reprezentacije Nizozemke

Vaterpolisti Juga – prvaci Europe 1980. g. Stoje slijeva: Veselin Đuho, Ivica Dabrović, Milovan Tomić, Dubravko Staničić, Đuro Savinović, Goran Sukno; Čuće: Antonio Milat, Božo Vuletić, Niko Matušić, Luko Vuletić, Boško Lozica.

Treba svakako istaknuti i povijesnu 2006. kada su osvojena sva četiri moguća trofeja - državno prvenstvo, Kup Hrvatske, Kup europskih prvaka i europski Superkup!

i Grčke. To se pokazalo dobrim potezom jer je Jug slijedeće 1981. godine osvojio dvostruku krunu. Na Svjetsko prvenstvo u Los Angelesu 1982. izbornik Ivo Trumbić je od „jugaša“ odabrao Boška Lozicu, Veselina Đuhu, Gorana Suknu, Božu Vuletića i Antonija Milata. Vaterpolisti Juga i te su godine postali državni prvaci.

Nakon Ive Trumbića za trenera dolazi bivši igrač Đuro Savinović. Na Olimpijskim igrama 1984. u Los Angelesu nastupaju i tri igrača Juga - Goran Sukno, Veselin Đuho i Boško Vuletić i osvajaju zlatnu olimpijsku medalju.

Povijesna 2006. - osvojena sva četiri trofeja

Ova darovita momčad Juga, pod vodstvom Đure Savinovića, stalno je u vrhu jugoslavenskog vaterpola. Kruna je bila osvajanje naslova državnog prvaka 1985. Taj naslov osvojili su Jakša Bošković, Mario Bijač, Tomica Boras, Veselin Đuho, Niko Matušić, Luka Vuletić, Ivica Dabrović, Slobodan Trifunović, Goran Sukno, Josip Vežjak, Pavo Miljanović, Sergej Kolić, Pavo Vukosavljević, Mladen Delić, Toni Miloslavić i Željko Margaretić.

Od 1985. do 1990. u velikoj konkurenciji među jakim klubovima kao što su Mladost, Jadran (Split), POŠK, Mornar, KPK, Partizan (Beograd), Jadran (Herceg Novi) i Kotor, vaterpolisti Juga su stalno u vrhu tablice. Jugoslavenska liga je u to vrijeme sigurno bila jedna od najačih u svijetu. Ivo Trumbić postaje ponovno trener Juga 1990. godine, a najbolji igrač Veselin Đuho nastavlja karijeru u Italiji.

Kad je došlo do raspada Jugoslavije, Dubrovnik je napadnut od jugovojске, te je od 1991. do 1993. bio odsječen od ostatka Hrvatske. U tim napadima i bombardiranju ranama je podlegao Željko Standinger, jedan od najboljih strijelaca u povijesti kluba. Početak prvog vaterpolskog prvenstva Hrvatske bio je zakazan za 19. lipanj 1992., a momčad Juga je morala, radi ratnih prilika, prvi dio prvenstva odigrati u gostima. Na kraju su ipak bili treći, iza Mladosti i Jadrana.

Na radost Dubrovčana. vaterpolisti Juga 1994. dobivaju bazen pokriven tvz. „balonom“, što je riješilo dugogodišnji problem treniranja zimi i ljeti. Te godine za trenera Juga dolazi još jedan Splitsčanin, Neven Kovačević. Na Olimpijskim igrama u Atlanti 1996. Maro Balić i Ognjen Kržić osvajaju srebrne medalje. Te godine vaterpolisti Juga osvajaju Kup Hrvatske. Za ovu generaciju nastupali su: Maro Balić, Tihomil Vranješ, Željko Vukčević, Davor Rilović, Ognjen Kržić, Stephen Gill, Elvis Fatović, Marko Iveković, Robert Lynn, Ivo Ivaniš, Alen Bošković, Pero Jovica, Frano Karač i Mario Rajčević.

Odlaskom Nevena Kovačevića 1997. za trenera dolazi proslavljeni igrač Veselin Đuho. Nakon dugogodišnje dominacije zagrebačke Mladosti, momčad Juga u velikom stilu osvaja 2000. godine državno prvenstvo. U prvoj finalnoj utakmici u Splitu Jug je odigrao 9-9 sa Splitskom bankom. U uzvratu u Dubrovniku bilo je 12-6 za vaterpoliste Juga. Za ovu sjajnu generaciju igrali su: Goran Volarević, Tihomil Vranješ, Đani Pecotić, Davor Rilović, Ognjen Kržić, Mile Soslaka, Dragan Medan, Ivo Ivaniš, Alen Bošković, Tomas Molnar, Marko Iveković, Elvis Fatović, Frano Kovač, Marko Balić, Igor Računica, Nikola Latić, Laud Tropay i Emilio Taillo. Svojim uspjesima, vaterpolisti Juga su 2000. pridodali i europski LEN kup, a dogodine i naslov europskih prvaka.

Treba svakako istaknuti i povijesnu 2006. kada su osvojena sva četiri moguća trofeja - državno prvenstvo, Kup Hrvatske, Kup europskih prvaka i europski Superkup!

LITERATURA:

Publikacija JUG, 1961.g., povodom 20 god ustanka dubrovačkog kraja

Milivoj Petković, „Radovi iz povijesti sporta“ 1., Prikaz djelovanja sportskog društva „Jug“ u Dubrovniku 1923. - 1977.g.

Renato Vučetić Splitski, Slobodna Dalmacija 2000.g., Sportski vremenoplov, „Prvaci iz prve“.

Renato Vučetić - Splitski, Slobodna Dalmacija 2000.g., Sportski vremenoplov, „JUG - europski prvaci“.